

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din, Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Liubliana, sreda 22. junija 1938

Cena posamezni številki din 1'50

Zastoj v proizvodnji

Ze več mesecev se v gospodarskem življenju opaža nekak zastoj v dosedanjem razmeroma naglem razvoju konjunktura na svetovnih tržiščih. Pri nas v Jugoslaviji je v splošnem zaposlenost precej povoljna, čeprav se je začelo zboljšanje položaja dokaj kasneje kot v Ameriki in v zapadnih in srednjih evropskih državah. Tudi tempo zboljšanja je pri nas počasnejši kot v drugih državah. Zboljšanje konjunktura pa se v Sloveniji nikakor ne opaža v oni meri, kot v ostalih delih Jugoslavije. V naši ožji domovini se res v nekaterih panogah narodnega gospodarstva vidi dvig zaposlenosti, vendar se na splošno v celoti to le malo opaža. Barometer za razvoj konjunktura je gibanje članstva Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Število zaposlenih je res letos precej večje kot lani ali celo predlanskim, vendar je mesečni prirastek članov bolniških blagajin veliko manjši, kot je bil lani, to je znak, da nastaja v zboljšanju konjunktura zastoj, ki gospodarstvenike navdaja z bojznijo, da se ne bi povrnila gospodarska kriza, ki je uničila toliko eksistenc.

Zastoj proizvodnje zlasti opažamo v tekstilni industriji in to v prvi vrsti v Mariboru, kjer je ta panoga industrijske proizvodnje najbolj razvita v državi. Vse kaže, da je velika potreba po blagu, ki je nastala s pojeanjem gospodarske depresije in zbog tega z dviganjem kupne moči prebivalstva, ponehala. Zaloge se polagoma kupičijo, naročila pa prihajajo v anjšem številu kot doslej. Podobna je, da je naš domači trg z manufakturnim blagom že precej založen in da blaga ni več mogoče tako lahko spraviti v denar, kot je to bilo zadnja tri leta. Tvornice so manj zaposlene, kot so bile še lani ali letošnjo spomlad, vendar delajo še vedno. Nekateri obratniki so bili zaradi manjših naročil prisiljeni skrajšati delo, tako da morajo delavci ponekod po nekaj dni v tednu ostati doma ali pa skrajšati delo za več ur na dan. Nekatere tvornice so še v polnem obsegu zaposlene, vendar izdelujejo bolj ceneno blago, ker je povpraševanje po boljsem blagu že precej ponehala. Tudi v tem vidimo pojeanje kupne moči prebivalstva.

Kar velja za tekstilno industrijo, velja tudi za nekatere druge panoge. V zvezi s tekstilno industrijo opažamo pojeanje naročil v konfekciji, kjer je prav tako večje povpraševanje po cenemem blagu.

Kje tiči vzrok temu nepovoljnemu razvoju konjunktura?

Če primerjamo razvoj cen surovinam in izdelanemu blagu v zadnjih mesecih, opažamo nazadovanje cen na svet. trgu. Naša država je v razvoju konjunktura odvisna od gospodarsko močnega inozemstva. Vsak večji pojav v razvoju konjunktura vpliva tudi na druge države, ker je svetovno gospodarstvo dandanes tako tesno povezano med seboj, da nobena država ne more več živeti svojega lastnega gospodarskega življenja. Izjema je le sovjetska Rusija, kjer pa vlada popolnoma drug družabni red in zato tu ne prihaja v poštev. Medtem ko pri nas cene še naraščajo, kakor je bilo to opaziti v drugih državah lani in predlanskim, so začele v inozemstvu zad-

nje čase cene zopet popuščati. Zato se bo ta pojav pri nas v večji meri izrazil nemara šele prihodnje leto.

Vse kaže, da sedanjega popuščanja cen v veletrgovini na svetovnem trgu ni pripisati zgolj reakciji na njihovo naglo dviganje lani in predlanskim, kajti razni znaki govore za to, da je iskati vzrokov temu nazadovanju v istih primerih, ki so dovedli do svetovne gospodarske krize v zimi leta 1929/30. Na svetovnem trgu se je prvič po tem letu pojavilo odkrito nesorazmerje med proizvodnjo in potrošnjo. Skladišča se polnijo. Čeprav se podjetja na vse moči trudijo zmanjšati zaloge, je to mogoče le s skrčenjem proizvodnje. Zaloge se kljub vsem naporom krčijo zelo, zelo počasi. Zmanjšanje proizvodnje pa je na drugi strani dvorezen meč, ker mora

imeti odpust delavstva, kakor smo to videli prav zadnja leta, za posledico naglo nazadovanje kupne moči, kar povzroča zopetno krčenje obrata. Poleg skrbi za vnovčenje proizvodov so velika podjetja dandanes še bolj v skrbeh, kam z odvišnim delavstvom. Kajti odpust delavstva v večjih množicah mora imeti za posledico novo in najbrže še hujšo gospodarsko krizo, kot smo jo doživeli v preteklih letih.

Zavoljo tega je razvoj cen na svetovnem trgu zelo negotov. Razni znaki kažejo, da se zopet bližamo preveliki proizvodnji blaga in s tem novemu gospodarskemu padcu. Vendar govore drugi razlogi za to, da razvoj cen še nikakor ne pomenja začetka krize, kakršna je bila v letih 1930/33. Dejstvo je, da so pogoji za razvoj gospodarskega in gibanje cen na sve-

lovnem tržišču povoljniji kot leta 1929. Predvsem ni tiste dolgotrajne nadprodukcije, ki je pred devetimi leti povzročila polom blagovnih cen. Računati moramo tudi s tem, da so sedaj blagovna tržišča bolj organizirana in se ponudba danes lahko hitreje prilagodi pojemajočemu povpraševanju kot pred leti.

Iz navedenega vidimo, da je položaj v svetovnem gospodarstvu zadnje čase precej nejasen. Naši gospodarstveniki naj bodo zato skrajno previdni, nikakor pa se jih ne sme polasčati bojazen, da smo zopet na pragu gospodarske krize. Od nas samih je v mnogem odvisen nadaljnji razvoj konjunktura. Napeti moramo vse sile, da se vzdržimo nad vodo in da se pripravimo, ako bi se proti pričakovanju res ponovili usodni pojavi iz komaj preteklih let.

jo (morda v okviru Trgovsko-industrijske zbornice), ki bi bila za vzor s prvovrstnimi strokovnjaki v teoriji in praksi, obenem pa bi lahko ustvarjala odlične gospodarstvenike, pa tudi izvrstne bodoče učitelje.

6. Glede na to, da je v trgovske akademije velik priliv ženske mladine, bi bilo potrebno osnovati žensko trgovsko akademijo, v kateri bi se predvsem gojili predmeti, ki jih ženske potrebujejo v praksi (stenografija, strojepisje, knjigovodstvo, dopisje), med tem ko bi se na akademijah z moško mladino gojilo vse tisto, kar bi utegnili ustvariti iz dijakov bodoče samostojne trgovce, bankirje, industrije, špediterje itd. V tem duhu naj bi se vzgajala mladina premožnejših staršev, a manj premožni in revni dijaki naj bi se pripravljali za bodoče odlične računovodske in ostale uradnike.

7. Da bi se mladina vzgojila za samostojno vodenje poslov, jih je potrebno spoznati s pomenom in važnostjo reklame, turizma, hotelirstva, praktičnega sklepanja poslov, samostojnega vodenja trgovine, skratka z vsem, kar zadeva stroko. Vse to z živo besedo, kinopredstavami, strokovnimi ekskurzijami in obiskom tvornic.

8. Posebej je treba omogočiti večje ekskurzije doma in v inozemstvo, v napredne države (Italija, Nemčija, Francija, Anglija, Češkoslovaška), ker je potovanje najboljša šola, predvsem pa za gospodarsko mladino. Ze kratko bivanje v naprednih državah rodi velike in dobre uspehe. Na ta način bo postal pouk zanimiv in koristnejši.

9. Glede na to, da večji del dijakov strokovnih šol odhaja v prakso, je potreben tudi poseben kriterij za ocenjevanje teh dijakov. Potrebno je tu oceniti splošno inteligenco in talent za samostojnost in hitrost in ustvarjanju odločitve, razumevati iniciativno in prožnost, a ne zaradi šablonskega naučenja nekoliko fraz ali formul dajati prednost pred tistim, ki kaže kritično razumevanje stvari.

Pri današnjih razmerah se prav lahko dogaja, da propadejo talenti, a ostanejo povprečni pridneži.

Iz trgovskih, pa tudi iz vseh ostalih strokovnih šol mora zato izginiti duh birokratizma in povprečne vsakdanjosti, na mesto njega pa naj stopi duh napredka in emocije, elana in tempa gospodarskega življenja.

(Anketa »Hrvatske Privredce«.)

Naše srednje strokovno šolstvo

Splošno se čujejo v praktičnem življenju glasovi, ki grajajo naše strokovne trgovske šole, češ da vzgajajo mladino v teoretskem duhu, a da posvečajo premalo pažnje praktičnim potrebam gospodarskega naraščanja.

Ti glasovi niso povsem neutemeljeni. Ni potreben stoođotni amerikanizem, ki zavrača vso teorijo, kakor tudi ni potrebna gola teorija brez vsakega pogleda na praktično življenje.

Tu velja latinski izrek: »Theoria sine praxis, quasi rota sine axis.« (Teorija brez prakse je kot kolo brez osi.) Današnji učni načrt in program sta v glavnem dobra, čeprav bi bilo potrebno izvesti tudi tu nekatere popravke po predhodnem posvetovanju s profesorji-strokovnjaki in predstavniki našega gospodarstva, gospodarskih zbornic in združenj. Pri tej priliki bi brez dvoma uvideli, da je za bodočega gospodarstvenika odveč,

da ga dve leti v trgovski akademiji mučijo n. pr. z geometrijo in spet s kvadratnimi enačbami, grafičnim risanjem enačb itd. Isto bi rekli lahko za astronomijo, ki ima za trgovske akademije malo pomena, prav tako pa tudi neke stvari v trgovski in politični aritmetiki, ki nimajo za sodobno življenje nobenega pomena. Medtem pa bi bilo potrebno posvetiti stvarim, ki so za življenje potrebne, vso pozornost. V knjigovodstvu bi bilo potrebnejše obravnavati nove praktične metode in sisteme, kot taylorit sistem, rufovo-knjigovodstvo itd. Pri tujih jezikih bi bilo zlasti potrebno posvetiti pažnjo konverzaciji in dopisovanju brez učenja klasičnih pisateljev tuje literature.

Potrebno bi bilo poučevati po možnosti po en germanski jezik (nemški, angleški) ali romanski (francoski, italijanski) ali po en slovanski jezik (ruski, češki) po svobodni izbiri dijakov. Od sedanje prakse dveh obveznih jezikov bi bilo potrebno torej odstopiti, ker se v največ primerih ne da perfektno naučiti niti en jezik. Slovenski jezik bi bilo potrebno gojiti bolj, da preneha biti nemško-slovanski esperanto (zlasti za južne kraje velja to). Zgodovino bi bilo treba omejiti na najnujnejšo mero ekonomske zgodovine.

Večjo pažnjo potrebuje strojepisje in s tem v zvezi naj bi se uvedlo navajanje na stroje za raz-

množevanje, kopiranje, računske stroje. Sedaj na mnogih zavodih niti ni strojev, a če so kje, so starega tipa in modeli, ki bi prej sodili v muzej, kot pa v šolo.

Nič pažnje ali zelo malo se posveča v naših trgovskih šolah špediciji (domači in mednarodni), pomorstvu, čeprav smo pomorska država.

Načelo naj bi bilo: Ne utrujamo mladine z odvišnimi stvarmi, od katerih ne bo ničesar potrebovala v življenju, temveč korakajmo vzporedno s potrebami našega gospodarstva in njegovimi zahtevami.

Danes se dogaja, da je postala na nekaterih zavodih zgodovina ali kak drug postranski predmet glavni predmet, ob katerem izgubljajo dijaki preveč časa, pri tem pa zamenjajo predmete, ki so jim neizmerno bolj potrebni.

Odvreči je treba vse, kar je odveč!

Vse to, kar je odveč, pa bo odpadlo, ako se bo ravnalo po naslednjih načelih:

Šola naj gre vzporedno s prakso!

Šola pa bo šla vzporedno s prakso, če bo izpolnjevala naslednje pogoje:

1. Če bodo na zaključne izpite poklicani tudi zastopniki našega gospodarstva, ne toliko zaradi kontrole, kolikor bolj zaradi tega, da s praktičnimi nasveti in navodili, podpirajo napredek šole.

2. Če se bo omogočilo, da inspektorji-strokovnjaki in ravnatelji-strokovnjaki ne bodo obremenjeni z birokratskimi, upravnimi posli, ki jih lahko opravlja tajnik, in če se bodo mogli posvetiti svoji pravi, resnični nalogi, da bodo svetovalci svojim tovarišem v strokovnih, pedagoško-metodičnih vprašanjih, a ne, da se izmučeni od reševanja šablonskih aktov ne morejo posvetiti svoji glavni nalogi, da kot izkušeni strokovnjaki dajejo nasvete in pomoč v vseh vprašanih napredovanju strokovne šole in pouka.

3. Omogočiti je treba učiteljem, da se čim bolj izpopolnijo v svoji stroki, in sicer:

a) da po končani univerzi delajo nekaj časa praktično (dve do tri leta) s tem, da se jim ta čas računa v leta službe;

b) da se učitelji od časa do časa pošiljajo zaradi izpopolnjevanja v

inozemstvo na razne strokovne počitniške tečaje, svetovne razstave in velike sejme, na obisk muzejev in ostalih velikih naprednih gospodarskih pridobitev in zavodov z dostojno podporo;

c) dalje je treba učitelju omogočiti, da si ustvari priročno strokovno knjižnico poleg šolske profesorske knjižnice, ki mora imeti vsa sodobna strokovna dela, revije, gospodarske liste, časopise;

č) z ozirom na to, da se bo od učiteljev strokovnih šol zahtevala tudi neka večja strokovna sposobnost kot od ostalih profesorjev, jim je potrebno priznati tudi povračilo v večjih plačah in v tem, da se jim vstejejo leta službe za njihove večje studij in delo v praksi. Današnje plače so takšne, da so profesorji prisiljeni ubijati se s posli, ki jih odvajajo od navedenega in strokovnega dela, kar vse škoduje šoli.

4. Potrebno je prenehati s prakso, da Ekonomsko-komercialna šola usposablja za vse stroke, pa tudi za jezike, matematiko, pravo, ekonomijo itd., ker se dogaja, da tako nezadostno izobraženi učitelji niso vedno na višini svoje strokovne sposobnosti. Ta šola mora usposabljati samo za povsem merkantilne predmete.

5. Potrebno bi bilo ustvariti vzorno ogledno trgovsko akademi-

Vprašanje naših trgovinskih odnosov z Nemčijo

Predsedništvo Centrale industrijskih korporacij kraljevine Jugoslavije je imelo 10. junija svojo sejo v Zagrebu. Sejo je vodil predsednik g. Avg. Praprotnik. Na razpravi je bil pravilnik o delu predsedništva Centrale industrijskih korporacij in o drugih notranjih vprašanjih.

Tajnik Centrale industr. korporacij je nato poročal o tekočih zadevah. Ugotovljeno je bilo, da je kr. vlada posvetila svojo pažnjo raznim zahtevam industrije, ki so bile poudarjene v resoluciji zadnjega letošnjega zborovanja Centrale industrijskih korporacij. Ker se bodo na prihodnjih trgovinskih razgovorih z Nemčijo koncem tega leta definitivno uredili naši trgovinski odnosi s to državo

z ozirom na pridružitve bivše Avstrije, je dobilo tajništvo navodila, po katerih naj takoj začne pripravljati potrebno gradivo za te zelo važne razgovore, da bi se to gradivo lahko pravočasno in izčrpno izročilo na določenem mestu.

Tajništvu je bilo naročeno, da podrobno prouči obremenitev proizvodnje pri nas z raznimi javnimi dajatvami vsaj za najvažnejše predmete porabe. Poslan je poziv industrijskim podjetjem, da brez odloga dostavijo podatke, ki se v ta namen zahtevajo. Ker vsebuje novi zakon o državnem računovodstvu, ki se odlaga od leta do leta, da ne stopi v veljavo, v oddelku o državnih nabavah razne nesodobne odredbe, je naro-

čeno tajništvu, da predloži po končani anketi s člani Centrale industrijskih korporacij predsedništvu načrt predloga zaradi revizije tega zakona, ki bo dostavljen merodajnim. Nazadnje se je še razpravljalo o neracionalnem postopku v nekaterih primerih javnih nabav. Tajništvo je dobilo v tem primeru navodila za delo.

Uspehi Ba'te

Bafino podjetje — jugoslovanske tvornice gume in obutve so zaključile bilanco za l. 1937. z vsoto 176'2 milij. din (13 milijonov več od l. 1936. in 38 milijonov več od l. 1935.). Obseg poslovanja se je povečal v primeri z 1936 za 20 odstotkov. L. 1937. je začelo podjetje proizvajati še gumo za avtomobile in kolesa. Da bi si oskrbel domače surovine, je Bafa kupil v okolici Strumice 700 ha zemljišča za proizvodnjo bombaža in ostalih industrijskih rastlin. V Borovem je odprl šolo za prodajno osebje. Število uslužbencev znaša 4000, njihova plača pa 69'5 milij. din. Javnih davkov je Bafa plačal lani 42'9 milij. din, za 65 odstotkov več kot l. 1936. in za 100 odstotkov več kot v letu 1935.

Pesnik Radivoj Peterlin-Petruška

Ljubljana, 22. junija.

V Kamniku, svojem rojstnem kraju, je včeraj popoldne od kapi zadet umrl znani pesnik in pisatelj, uradnik OUZD v p., Radivoj Peterlin-Petruška. Pokojni Petruška — pod tem pesniškim imenom je bil splošno znan — se je rodil 28. januarja 1879 v Kamniku, študiral gimnazijo v Ljubljani, bil potrjen k vojakom, a ker mu cesarska sukna ni bila po godu, je pobegnil v Črno goro. Poslej je Petruška s črnogorskim potnim listom in z denarno podporo potoval po svetu kot pravi Ahasver. Prepotoval je Grčijo, Italijo, Pirenejski polotok, bil je v Turčiji, Rusiji in od povsod je pisal vtise s potovanja.

Pesnikoval je že v 4. gimnaziji, pozneje pa je sodeloval pri »Ljubljanskem zvonu« in »Slovanu«. Slov. matica mu je izdala pesmi: »Po cesti in stepi«. Zadnji čas je bil znan kot izdajatelj literarne revije »Odmievov«. Njegove pesmi so naravne, preproste in kažejo sorodnost z zastopniki naše Moderne. Petruška je bil vnet Slovan. Njegove pesmi so polne ljubezni do slovanstva, do svojega rodu in rodne zemlje. Ljubil je zlasti prirodu. Njegove iskrene pesmi bodo zmerom naše prostore v antologiji slovenske lirike.

Zadnji čas je Petruška bolehal na srcu. Zato si je zaželel počitka v svojem rodnem kraju, Kamniku. Naključje je hotelo, da je umrl doma v naročju svojega brata Alojzija Peterlina-Batoga, prof. v p. Pogreb pokojnega Petruške bo v četrtek popoldne. Največjemu našemu popotniku, pesniku in tovarišu (»prijateljčku«) ohranimo časten trajen spomin.

Posledice gospodarske krize za naše šolstvo

Ljubljana, 22. junija.

Sinoči je imelo društvo »Šola in dom« v Delavski zbornici zanimivo zborovanje staršev, ki ga je vodil šef prosvetne uprave v p. dr. Dragotin Lončar. Kot predsednik je navajal namen zborovanja, ki se tiče zadeve namernega skrcenja razredov v prihodnjem šolskem letu, brezposelnosti učiteljev in volonterstva profesorjev. Tajnik prof. Čopič je podal podobo našega srednjega šolstva. Imamo 37 državnih in 8 zasebnih meščanskih šol, 14 gimnazij in vseučilišče. Gospodarska stiska 1929—1936 je naše šolstvo

tako prizadela, da so bili zaprti razredi višje gimnazije v Murski Soboti in v Kočevju. Število učencev je tedaj raslo, a profesorske moči se niso nameščale. Podaljšana je bila službena doba profesorjev od 30 na 35 let. Danes je stanje takšno, da imajo naše ljudske šole 185.823 učencev in 4265 učiteljev. 309 razredov ima po več

kot 60 učencev, 26 razredov nima razrednega učitelja, 100 razredov ima več ko 90 otrok. Vse to pa škoduje zdravju naše mladine, vzgoji in narodni prosveti. Potrebno bi bilo namestiti v ljudskih šolah okoli 450 učiteljev, vprašanje volonterstva profesorjev pa prizadeva zlasti socialno šibke profesorje. Svoje izjave glede gor-

njih vprašan je prečitala vrsta društev: tako zastopnica profesorskih kandidatov, zastopniki učiteljskih abiturientov, profesorjev, meščanskih učiteljev, Slomškove družbe — Krščanska šola itd. Sklenjena je bila resolucija, ki jo bodo prizadeti v petek ob 11. predložili z razlago svojih težav g. banu.

Občni zbor

Nabavljialne zadr. drž. nameščencev v Mariboru

Skoraj 27.000.000 din prometa — 86 uslužbencev

Preteklo nedeljo je imela Nabavljialna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru svoj občni zbor, za katerega je bilo v javnosti opažati precej veliko zanimanje, ker je šlo za to, ali naj ostane na krmilu dosedanje vodstvo, ali pa naj ima odslej glavno besedo opozicija, ki se imenuje »Akcijnski odbor«. Zanimivo je, da se skupina članov, ki podpira odbor, imenuje »Opozicijska skupina«. Opozicija proti sedanjemu vodstvu je nastala v glavnem zaradi načina poslovanja zadruge. V vse te notranje spore se mi seveda ne mešamo in bomo za danes podali le poročilo o obsegu poslovanja zadruge. Ta obseg pa je naravnost velikanski in eno samo potrdilo upravičenosti vseh naših zahtev.

V smislu novih pravil, ki so že prilagojena novemu združnemu zakonu, imajo glasovalno pravico na občnih zborih odslej le delegati, ki so se volili pred dobrim mesecem. Tem 97 delegatom je bilo na občnem zboru predloženo poročilo za preteklo poslovno leto.

Po tem poročilu je znašal leta 1937. celotni promet 26,856.179—dinarjev. Od tega zneska je odpadlo na špecerijo din 17 milij. 790.087 (leta 1936. din 16 milij. 547.560—), na manufakturo din 4,756.630 (4,797.246), na kurivo 1,629.812 (1,288.423), na restavracijo 1,956.025 (1,630.177) in na pekarno 723.624 (696.160) dinarjev. Na enega člana je v preteklem letu odpadlo povprečno 5339—(5349) dinarjev prometa. V tej številki pa niso tudi zneski za pohištvo, čevlje in šolske potrebšline, ki jih člani kupujejo pri raznih trgovcih, račune pa poravnava zadruga, nakar se članom zneski odtegujejo v obrokih. Tudi ti zneski so lani dosegli nad milijon dinarjev. Načeloma prodaja zadruga blago svojim članom v gotovini, vendar ga pa tudi kreditira, tako da se poravnava račun mesečno, ker se obroki kar uradoma odtegujejo od plače. Na kredit se je lani oddalo blaga za nekaj nad 13 milijonov dinarjev.

Poslovni prihranek znaša za lansko leto le 201.467 dinarjev. Ako se tej vsoti prišteje ristorno članom, to je procenti, ki se vrnejo članom od prihranka koncem leta sorazmerno z nakupom blaga, v znesku 1,372.076 dinarjev, se dobi čisti prihranek v višini 1 milijon 573.543 dinarjev, kar znaša od celotnega prometa 5'85 odstotka. V smislu poročila znašajo režijski stroški 8'46 odstotka in ostali stroški 3'07 odstotka, skupaj torej 11'53 odstotka. Skupni kosmati dobiček, všteti blagajniški skonto, bi torej znašal 17'38 odstotka od celotnega prometa.

Zadruga je koncem preteklega leta zaposlila vsega skupaj 86 oseb, od teh 1 upravnika, 10 pisarniških uradnikov, 6 blagajničark, 28 trgovskih pomočnikov, 5 šoferjev, 11 oseb v gostilni in kuhinji, 1 poslovodjo pekarne, 4 pekarske pomočnike, 3 raznašalce kruha itd. Plače, mezde in drugi prejemki nameščencev so znašali 1,259.400 dinarjev, predlanskim pa 1,173.172 dinarjev.

Zelo zanimivo so poedine postavke bilance. Koncem leta je

znašala zaloga blaga v prodajalnah v Mariboru in Celju 7,299.916 (1936 5,782.038) dinarjev. Dolžniki figurirajo v bilanci s 4,464.234 dinarji, pri čemer dolgujejo člani za blago 3,586.837 dinarjev. Premičnine so bilancirane z 839 tisoč 606, nepremičnine pa z 1 milijonom 129.676 dinarjev. Razen tega ima zadruga v Cvetlični ulici zemljišče v izmeri 1475 m², ki je bilancirano s 162.500 dinarjev in ki je doslej služilo kot skladišče za kurivo. Pred nekaj meseci pa je zadruga kupila v predmestju Melju veliko posestvo Meljski dvor od stavbenika Glaserja, ki figurira v bilanci s postavko 1,485.662 dinarjev. Razni skladi znašajo 7

milijonov 200.629 dinarjev, od tega rezervni sklad 3,335.559 din. Upniki so navedeni z 8,862.963 dinarjev, od tega Zveza nabavljialnih združ. drž. nameščencev s kreditom 2,249.203 dinarjev in v tekočem računu 1,780.899 dinarjev.

Članov je bilo koncem leta 5030 in se je njihovo število tekom leta povečalo za 364.

Pri nadomestnih volitvah sta bila izvoljena v upravni odbor po dva člana od vsake skupine delegatov in po en namestnik, v nadzorni odbor pa po dva člana. Pri volitvah se je dosegel kompromis, ker sta obe skupini približno enako močni. Odbor se bo na novo konstituiral na svoji prvi seji.

Tvrdki „Ta-Ta“ ni dovoljeno delo v Zagrebu

Zagrebski časopisi so prinesli novico, da je upravno sodišče v Zagrebu razveljavilo banski odlok, s katerim se potrjuje odločitev zagrebskega mestnega poglavarstva kot obrtnega oblastva prve stopnje, da se tvrdki »Ta-Ta« v Zagrebu prepoveduje delo na osnovi uredbe o blagovnicah. Glede na to se je zdelo, da bo tvrdka »Ta-Ta« lahko nemoteno poslovala. Zdaj pa se je izkazalo, da je bila ta novica povsem napačna. Tvrdki »Ta-Ta« ni dovoljeno poslovanje v Zagrebu, ker upravno sodišče sploh ni smatralo za potrebno razpravljati, ali je po uredbi, na osnovi katere je mestno poglavarstvo prepovedalo delo »Ta-Ta«, ta odločitev pravomočna ali ne, temveč je razveljavilo odlok banske uprave, s katerim se potrjuje odločitev mestnega poglavarstva, zato ker ni izdalo svoje od-

ločitve po tedaj veljavni uredbi o blagovnicah, temveč po novi iz l. 1937. Upravno sodišče je zato moralo razveljaviti odlok banske uprave z zahtevo, da svojo potrditev obrazloži z zakonskimi razlogi tiste uredbe o blagovnicah, ki je bila v veljavi tedaj, ko je zagrebsko mestno poglavarstvo kot obrtna oblast prepovedalo poslovanje »Ta-Ta« v Zagrebu. Toda to je nekaj povsem drugega kot objave v časopisju. Zdaj bo banska uprava v Zagrebu po navodilih, ki jih je dalo upravno sodišče, izdala nov odlok ali potrdilo odloka zagrebskega mestnega poglavarstva, a šele potem bo tvrdki »Ta-Ta« dana pravica, da se na to novo odločitev pritoži upravno sodišču in tedaj, če ne bo s to zadovoljna, se šele lahko pritoži na državni svet. Razumljivo je, da tvrdka »Ta-Ta« vse dotlej ne bo mogla poslovati.

Nemški premog na svetovnem trgu

Premog kot edina surovina, ki jo ima Nemčija v obilici, je bil v preteklih letih najbistvenejši činitelj nemškega izvoza. Med tem ko je po letu 1932. nemška proizvodnja premoga znašala samo 100 milijonov ton, je do lani narasla že na 185 milij. ton in danes še vedno narašča. Zaradi razcveta gospodarstva pa se je povišala tudi sama nemška poraba premoga, vendar pa je povečanje izvoza prineslo bistveno plasiranje zelo razširjenih proizvodnih količin. Iz pregleda izvoza premoga iz najvažnejših proizvodnih dežel (Nemčija, Anglija, Poljska, Belgija) izhaja, da je naraščanje izvoza premoga odpadlo večinoma izključno na nemško industrijo. Ta je svoje pošiljke v inozemstvo v zadnjih letih povečala za 20'3 milij. ton, medtem ko znaša sam porast prometa na inozemskem trgu vsega samo 20'7 milijonov ton. Bistveni delež pri tem imajo nemške dobave za Italijo, Francijo, Nizozemsko in Belgijo.

V prvih mesecih letos pa je nastopilo v nemškem izvozu nazadovanje. Nemški gospodarski krogi se nagibajo k mišljenju, da se pri

nadaljnem poslabšanju gospodarskega stanja na Angleškem morajo pričakovati večji boji za cene na svetovnih trgih premoga, ki bodo brez dvoma vplivali tudi na nemški izvoz. To tem bolj, ker ima Anglija po dogovoru z Italijo spet možnost plasirati večje količine premoga na italijanskih trgih, čeprav temu nasprotuje dejstvo, da zahteva intenziviranje gospodarskih odnosov med Nemčijo in Italijo tudi dobave premoga po nemški industriji. Mnogo slabši je položaj za tiste, ki so zainteresirani na francoskih, belgijskih in nizozemskih trgih, kjer se že začenja v neki meri uveljavljati nova prihajajoča kriza svetovnega gospodarstva. Bistveno olajšavo za nemške premogovnike predstavlja pri tem priključitev Avstrije, ki mima, kakor je znano, lastnih nahajališč premoga, pa je zato krila svoje potrebe premoga v preteklih letih na nenemških trgih. Ker pa nemška lastna potreba po premogu brez prenehanja raste venomer dalje, v Nemčiji računajo s tem, da bo hitri tempo povečane proizvodnje trajal v nemških premogovnikih dalje.

Politične vesti

Češkoslovaška preiskava je dogajala, da je bil novi nemški protest zaradi preleta češkega letala neutemeljen, ker ni bilo v odseku pri Lamu nobenega letala. Enako so brez podlage tudi tožbe o insultacijah na meji.

V Plzinju se je moralo spustiti nemško vojaško letalo, ker je pilot baje izgubil orientacijo.

Guverner Češkoslovaške narodne banke dr. Engliš je izdal proglas na češkoslovaške državljane, da darujejo denar za povečanje obrambne sposobnosti češkoslovaške armade. V enem dnevu je bilo darovanih okoli 250 milijonov Kč. Proglas dr. Engliša je torej imel popoln uspeh. Ba'ta je daroval 20 milijonov Kč, njegovi nameščenci pa 10 milijonov. Vsak nameščenec Ba'tinih zavodov je daroval svojo enotedensko plačo. Narodna banka je darovala 10 milijonov Kč. Njeni nameščenci pa darujejo enomesečno plačo.

Stranka sudetskih Nemcev je seveda nastopila proti akciji guvernerja dr. Engliša. Stranka je izdala celo oklic na svoje pristaje, da ne darujejo. Mnoge nemške tvrdke so zaradi tega že sklenjena darila preklicale. Stranka je proti darilni akciji guvernerja dr. Engliša tudi oficijalno protestirala, ker da je protustavna. Guverner dr. Engliš je nato krepko odgovoril na ta protest ter med drugim navedel, da se najbolj vidi prostovoljnost darovanja za armado v tem, da more stranka sudetskih Nemcev neovirano agitirati proti darilom v korist armade. To najbolj dokazuje, da so darila čisto svoja.

Romunski kralj Karol se je v Istanbulu sestal s turškim predsednikom Kemal Ataturkom, s katerim je obravnaval važna vprašanja.

Bivši romunski zunanji minister Tatarescu je v Londonu obiskal zun. ministra Halifaxa in konferiral z njim dalj časa o gospodarskih vprašanjih. Isti dan je povabil na banket češkoslovaškega poslanika Masaryka.

Sporazum o likvidaciji prostovoljskega vprašanja v Španiji je bil dosežen na ožji seji londonskega odbora. Velesile so se dogovorile, da se obnovi stroga kontrola v španskih vodah in da se zapre tudi francosko-španska meja.

Z enakima notama bosta pozvani obe španski vladi, da dovolita prihod posebne komisije, ki bo prešela prostovoljce in pripravila njihov odhod.

Sovjetska vlada je na pritisk Francije v španskem vprašanju pristala, da se izvede angleški načrt in je po londonskih poročilih Litvinov že pooblastil zastopnika Rusije za pristaneč, če se ugotovi število tujih prostovoljcev.

Komisija ekspertov za Španijo se bo nastanila v Tuluzi, 85 km od meje in preiskovala bombardiranje odprtih mest. Sestavljena je iz Angležev, Švedov in Norvežanov.

Francov notranji minister Suner je v Bilbao na banketu izjavil, da Burgos ne sprejme nobenega pakta ali premirja, ker bi premirje ali sprijaznenje pomenilo izdajstvo.

Maršal Graziani, bivši podkralj Abesinije, je odpotoval v Španijo, da prouči vojaški položaj nacionalističnega dela države.

Zaradi nemirov v plebiscitnem ozemlju namerava Turčija zasesti Aleksandroto in Antiohijo. Ob meji stoji pripravljenih že pet divizij.

De Valera je dobil pri irskih parlamentarnih volitvah 77 mandatov, Cosgrave 45, neodvisni 7 in delavska stranka 9.

Iz Hankova sporočajo izjavo kitajske vlade, da je pripravljena Kitajska vztrajati do konca, medtem ko japonska vlada priznava možnost za sklenitev premirja, če bi posredovala pekinška vlada. Razumljivo je, da kitajska vlada pekinške sploh ne priznava.

Japonci so se znova pripravili za ofenzivo pri Ankingu. Deloma bo prodirala vojska po Jangceju, deloma po cesti iz Hopeja.

Nasipov Rumene reke ni več mogoče popraviti in je voda dospela že 120 km jugovzhodno od Kafenga.

Iz združnega registra

Izvenstečajna likvidacija je bila dovoljena v smislu uredbe o zaščiti kreditnih združ. in njihovih zvez Zadrugi za izvoz jaje v Sv. Jurju ob juž. žel. Likvidacija je poverjena Zvezi slovenskih združ.

Razdružila se je in prešla v likvidacijo zadruga Planinski dom v Trziču. Likvidatorji: Ferdinand Kokalj, posestnik, Ladislav Salberger, uradnik in Janko Rozman, uradnik, vsi v Trziču.

Denarstvo

Narodna banka

Poročilo Narodne banke tega tedna izkazuje (v milijonih din) sledeče stanje aktiv: zlato v zakladnici 1812, zunaj 1646 in je skupaj naraslo za 0'4 na 1828'5, devize zunaj podloge so padle za 7'17 na 341'63, vsota kovanega denarja se je povečala za 12'68 na 442'27, posojila so se znižala za 20'0 na 1529'17 (po eskontu 1294'28, na zastave 234'9); vrednostni papirji so ostali nespremenjeni na 209'8, le malo so narasli predumi do 1641, stalni so začasni predumi s 600 in fond s 35'4, neznatno je padel rezervni fond na 201'86, narasle so spet nepremičnine za 0'95 na 177'15, razna aktiva so padla za 0'4 na 2267.

Na pasivni strani so ostali fondi in ročne obveznosti nespremenjene, neznatno je manjši rezervni fond z 202'06. Obtok bankovcev se je sredi meseca znižal za 111 milijonov na 5916'4, obveze na pokaz so narasle za 84'7 na 2542'9 in so znašali žiroračuni 1359'5, državne terjatve 39'57, postavka raznih pasiv se je zvišala za 12'8 na 347'2. Obtok se je v celoti znižal za 26 na 8459'25 ob skupnem kritju 27'77 in zlatem 27'52 z enakim poviškom po 9/100%.

Stanje naših bank

V nedeljo 26. junija bo v Beogradu redna letna skupščina Združenja bank. Združenje je pripravilo obširno poročilo o stanju našega bankarstva v preteklem letu.

V poročilu se navaja ugodno gospodarsko stanje v državi, ki se spodbuja zaradi obnove, kljub temu pa je naše bankarstvo vendar v stiski. Pri tem gre zlasti za privatno bankarstvo, ker so bili posamezni, posebno večji in močnejši denarni zavodi, ki so delali tudi za časa gospodarske krize, ali ki so krizo pretrpeli, v položaju, da te dve leti pokažejo močnejšo delavnost. Vendar pa je veliko število denarnih zavodov, zlasti manjših, in poglavito onih, ki so prejele večji meri dajali kredite kmetom, prišlo v položaj, da se jim ne izplača opravek nadaljnega dela glede na izgube, ki so iz časa gospodarskega padca, pa izvirajo iz zakonske likvidacije kmečkih dolgov. Te čaka končna likvidacija, ker jim ne more pomagati niti zaščita, če jo imajo, a na nova denarna sredstva zaradi obnavljanja ali povečanja kapitala morejo težko računati.

Pri ogromnem številu denarnih zavodov je izkazana izguba zaradi kmečkih dolgov obsežna z uredbo o likvidaciji teh dolgov v 1937., kot letu, ko so ti kmečki dolgovi bili preneseni na Priv. agrarno banko. Ta izkaz stvarne izgube 25% teh terjatev, kakor tudi nizka obrestna mera 3%, kar naj prejmejo na ostanek teh terjatev, dokazuje, da se ne izplača nadaljnje delo, zlasti ne glede na njihove velike zahteve od drugih dolžnikov.

Do konca l. 1937. je bilo 300 denarnih zavodov pod različnimi zaščitami, a do 23. februarja letos se je za zaščito prijavilo še 26 denarnih zavodov. Tako znaša skupno število denarnih zavodov pod zaščito 332 ali okoli 54'50%, a to je pojav, ki pomeni nadaljevanje nezdravega stanja v našem bankarstvu.

Tečaj lire ostane isti. Po vestih iz Rima, ki jih objavlja »Figaro«, se je guverner italijanske banke g. Azzolini vrnil po obisku Mussolinija v Rocca della Caminate v Rim. Poročal je Mussoliniju o finančnem stanju in ob tej priliki je bilo sklenjeno, da se tečaj lire ohrani na dosedanjem nivoju. Ta sklep je bil izdan kljub zahtevi italijanskih industrijcev, ki smatrajo, da bi nova devalvacija lire olajšala izvoz italijanskih izdelkov v balkanske države.

Moratorni kuponi Blairovih posojil za še ne stricificirane obveznice se bodo v smislu 30. IV. v Wa-

shingtonu doseženega sporazuma izplačevali po 45% nominalne vrednosti. To velja za kupone, ki so dospeli l. XI. 1937. in l. V. letos, za nadaljnje pa ob dospelosti. Ameriški lastniki obveznic dobe pri Nat. City bank in pri Chase Nat. v Newyorku za 8%ni Blair po 18, 9 in 1,8 dolarjev, za 7%ni Blair po 15,75, 7,875 in 1,57 (za 1000, 500 in 100 dolarske obveznice). Po tem načrtu je naša država že naložila 200.000 dolarjev ter se obvezala za enak obrok do l. V. 1939. S tem sta

ti dve posojili urejeni podobno kot francoska in angleška.

Bilančna vsota Drž. hip. banke se je v maju povečala za 42 milijonov din. Vloge so padle za 20 mil., tekoči računi pa so zrasli za več ko 12 milijonov dinarjev.

Nemška pogajanja z Anglijo in Francijo za ureditev avstrijskega dolga se v Londonu in v Parizu nadaljujejo, ker so delegati prinesli nove predloge, ni pa še rešeno vprašanje kolektivnih pogajanj, na katera Nemčija noče pri-

stati. Francija se zanima tudi za ureditev obveznic bivše Južne železnice (Donava—Sava—Jadran).

Državni svet je potrdil osodbo glede Trg.-obrtne banke v Novem Sadu, ki bo morala plačati zaradi neprijavljenih dohodkov skupno z davkom n taksami 30,55 milijona din.

Sovjetska vlada je baje pristala na zahteve angleških predvojnih upnikov, da se jim terjatve poravnajo iz 27 milijonov zlatih funtov starega, v Angliji naloženega zlata.

Nekoliko pojasnil k „Borbi za vsakdanji kruh“

Na članek »Ofenziva mariborskih pekov« v »Mariborskem Večerniku« odgovarja naš sodruženik sledeče:

»Mariborski Večernik« je pod gornjim naslovom dne 10. t. m. prinesel nekoliko resničnih ugotovitev, ki nam predočujejo škodo konsuma na podraženju našega najvažnejšega hranila, kvar povzročen zaradi nelepe špekulacije z moko, z zadrževanjem zaloga in sličnimi izrodki trgovine z žitom oziroma mlevskimi izdelki.

Nikakor ni moj namen zagovarjati brezvestno špekulacijo, v kolikor in pri komer obstoji in radi katere je, kakor dopisnik trdi, dobava moke iz glavnih produkcijskih centrov postala v zadnjem času nemogoča, smatram pa za svojo dolžnost, da ugotovim resnici na ljubo, da na iznesenih očitkih ne zadene mline v naših krajih nobena krivda.

Domači mlinci se trudijo tudi v sedanjih težkih razmerah poslužiti z moko v okviru svojih zalog vsakomur, torej tudi odjemalcem na kredit, če in v kolikor je to razmerje že dosedaj obstajalo.

Bilo bi pa želeli, da si naši pre-

delovalci in preprodajalci moke to okolnost dobro zapomnijo za ono dobo, ko se bodo vrata zopet odprla tujim agentom in ko bo ponovno vsega dovolj.

V okviru svojih možnosti (zaloga) ne vežejo domači mlinci nikogar na določene vrste, čeprav ne morejo v sedanjih razmerah, ko se pšenica skoraj sploh več ne dobi in ko je do malega odrekla vojvodinska konkurenca v težkem položaju, poslužiti odjemalce v zadostnem razmerju, posebno pa ne onih, ki jim je domači produkt le pod silo prilik dobrodošel.

V resnici je danes položaj takšen:

Preveč pšenice se je izvozilo, ker se je v zadnjem letu zaradi večje zaposlenosti konsum pšenice dvignil in ker ni bila statistika o lanskoletnem pridelku pšenice pravilna.

Stvarno pomanjkanje pšenice je vzrok, da se mlinci bore za vsak vagon, ki pride na trg. Mlinci morajo v zadnjih 4 tednih čisto čakati dneve in celo tedne, da za silo in po neverjetno visokih cenah krijejo potrebe, seveda v popolnoma nezadostni meri.

Ponudbe ni! Naivno bi bilo misliti, da bi mlinci zadrževali zalogo, saj je brez dvoma njih edinstveni interes, da se teh z ozirom na napoved o rekordno dobri žetvi čimprej iznebijo. Že pred tedni izdano zagotovilo, da se uvozi pšenica, je brez realne vrednosti, ker privatna podjetja in torej tudi mlinci ne morejo in ne smejo uvažati direktno pšenice. Zato tudi težko pričakovane inozemske pšenice ni. Nihče ne ve, kdaj pride, če sploh pride in po kateri ceni bi bila franko naše postaje. To je vzrok, da gredo radi te negotovosti cene pšenici, ki jo morajo uvažati tukajšnji mlinci iz žitorodnih pokrajin, dnevno navzgor v škodo pekom in v nezadovoljstvo ljudstva.

Napačno je, če se nam predstavljajo borzne cene kot merodajne. Z redkimi izjemami so te le fiktivne oz. orientacijskega značaja. Borzne cene se ugotavljajo v zadnjih časih na podlagi eksekutivnih prodaj ali pa na podlagi informacij borznih agentov. Efektivne cene so stvar ponudbe in povpraševanja, pri čemer igrajo seveda znamka, kvaliteta kakor tudi voznina in dostavnina važno vlogo.

Občni zbor

Zveze slovenskih zadrug

V ponedeljek je bil v Ljubljani v Delavski zbornici redni letni občni zbor Zveze slovenskih zadrug za 30. poslovno leto. Od skupnih 382 je bilo na zboru zastopanih 175 včlanjenih zadrug.

Po otvoritvi občnega zbora pod vodstvom predsednika zveze g. Ivana Pipana je bila poslana vdanostna brzojavka kr. Petru II. Predsednik je nato v poslovnem poročilu navajal delo Zveze. Ugotovil je, da niso imeli prav pesimisti, ki so dvomili v odpornost združništva. Zlasti kreditne zadruge, ki so zadnja leta največ trpele, so večinoma spet oživele. Zaradi zaščite kmečkih dolgov se je moralo lani še nadaljnjih 32 kreditnih zadrug zateči pod zaščito. Od 154 kreditnih zadrug jih je bilo ob koncu leta 89 zaščitnih.

S pomočjo lombardnih kreditov Poštne hranilnice je letos po izplačilu prve anuitete od strani Privilegirane agr. banke število likvidnih posojilnic hitro naraslo. Včlanjene posojilnice so prejele doslej od Poštne hranilnice 45 milijonov din lombardnega posojila na osnovi kmečkih dolgov. Skupna bilanca za l. 1936. zaznamuje pri vseh včlanjenih zadrugah 456 milijonov din posojil nasproti 508 milijonom l. 1935. Največjo spremembo pomeni likvidiranje kmečkih dolgov: včlanjene posojilnice so izročile Privilegirani agrarni banki za 143 milijonov din terjatev nasproti zaščitenemu kmetu. Obrestna mera je tudi lani nekoliko padla, toda bolj za hranilne vloge, kot pa za nekmečka posojila. Obrestna mera za vloge je znašala 2 do 3 odstotke in le izjemoma 4 do 5 odstotkov. Obrestna mera za nekmečka posojila pa 5 do 8 odstotkov.

Glede denarnega poslovanja izkazuje bilanca zveze za minulo leto 43.600 din čistega prebitka. Dohodkov je bilo 1.714.000 din (od

tega obresti 1.392.000), izdatkov pa je bilo največ obresti za hranilne vloge, ki jih je bilo 944.000 din, in upravnih stroškov za 518 tisoč din. Hranilne vloge so lani po več letih prvič nekoliko narasle, in sicer od 22'8 na 23'2 milij. din. V letošnjem letu se je pri Zvezi pokazal znaten dotok novih vlog, saj so zadruge že v začetku leta naložile pri zvezi čez 10 milij. din, ki so izvirali iz lombarda kmečkih dolgov. Zvezi je bil stavljen predlog za ustanovitev posebne kreditne ustanove na združni osnovi, ki bi skrbela za plasiranje odvisnega denarja.

Lani je k Zvezi pristopilo 11 zadrug, 10 jih je odpadlo, a ob koncu leta je Zveza imela 382 včlanjenih zadrug: 153 kreditnih, 31 nabavljalnih in prodajnih, 31 mlekarških, 30 živinorejskih in pašniških, 23 stavbinskih, 22 elektrarniških, 19 kmetijskih strojnih, 19 obrtnih, 16 vodovodnih, 10 tiskovnih in založniških, 7 vinarških in sadjarskih, 6 zavarovalnih in 15 drugih raznovrstnih zadrug.

Poslovno poročilo je pojasnjeval ravnatelj Zveze g. Fran Trček, ki je zlasti pojasnil delo Zveze v zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov, z vzpostavitvijo likvidnosti kreditnih zadrug in s prizadevanjem za znižanje obrestne mere. Pojasnil je sklep uprave glede delnega izplačila starih vlog pri Zvezi. Od 3 in pol milijona din je bilo izplačano 2 milijona din in ostane za izplačanje še 1 in pol milijona din. Zveza ima težkoče pri plodonosnem plasiranju denarnih sredstev iz novih vlog, ki so letos narasla na 10 milijonov din. Pojasnil je predlog, da se ustanovi kreditna ustanova na združni osnovi, ki bo vodila skrb za naložbo tega denarja. Centralistično združno banko pa Zveza odklanja in jo bo odklanjala tudi v bodoče.

G. Hinku Šumerju, ki je kot predsednik odstopil, je občni zbor izrekel zahvalo za njegovo združniško delo. Za novega nadzorstvenega predsednika je bil izvoljen g. St. Vrhovec, za podpredsednika pa g. I. Kocjančič.

Pri slučajnostih sta bili nato predlagani dve resoluciji, ki se tičeeta vprašanja sanacijskega kredita in znižanja obrestne mere pri državnih denarnih zavodih, ki ovira splošno znižanje obresti.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snanji obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika arajee, ovratnike in manšete. Pere, sušil, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Občni zbori

64. občni zbor Prekmurske banke d. d. v Murški Soboti bo dne 30. junija ob 14. uri v lastnih prostorih.

Rudnik in železarna v Štorah ima 59. občni zbor 4. julija ob enajstih v Štorah.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani bo imela občni zbor 7. julija ob 20. uri na magistratu.

Delniška tiskarna d. d. v Ljubljani bo imela 8. julija ob 16.30 svoj XVIII. občni zbor v pisarni Dalmatinova ulica 8.

»Službeni list«

50. kos od 22. junija objavlja: Pravilnik za izvrševanje zakona o sladkovodnem ribarstvu — Spremembe v pravilniku o voznih in prevoznih ugodnostih (uslužbenecv SUZOR in brat. skladnic) — Spremembe staleža in razne objave.

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrecno **Rogaška mineralno vodo!** Ona Vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in Vaš organizem Vam bo za to hvaležen.

Naše organizacije

Opozorilo trgovcem

Trgovine bodo na Vidov dan v torek dne 28. t. m. zaprte samo v času službe božje, t. j. od 10. do 11. ure. Na praznik Sv. Petra in Pavla so cel dan zaprte.

Združenje trgovcev.

Zapadlost plačilnih nalogov

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja, da zapadejo v plačilo vsi plačilni nalogi, ki so bili te dni dostavljeni delodajalcem. Urad mora brezpogojno varovati likvidnost in poceniti svoje poslovanje. Zato v bodoče ne bo več pošiljal opominov in izvlečkov. Proti zamudnikom bo urad v zakonitem roku uvedel po zakonu dopustne izterjevalne postopke. Ugovori ne odlagajo plačila.

Zaščita javnih cest in denarne kazni za prekrške

Ministrstvo za gradbe je izdelalo načrt uredbe o zaščiti in uporabi javnih cest ter uredbe o pobiranju denarnih kazni za prekrške predpisov uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih. Načrt je ministrstvo dostavilo gospodarskim korporacijam v proučitev in izjavo.

Načrt se v mnogih točkah bistveno razlikuje od sedaj veljavne uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih in zakona o spremembah in dopolnitvah te uredbe iz l. 1931. Osnutek zlasti določa bistveno spremembo glede oddaljenosti industrijskih naprav od cestišč. Določena je tudi sprememba predpisov o zlaganju gradbenega in drugega gradiva ob cestah. Važne spremembe se tičejo obvezne zgraditve dovoznih cest k industrijskim napravam.

V splošnem se mora sicer priznati, da pomeni načrt te uredbe velik korak naprej v modernizaciji in prilagoditvi našega cestnega prometa zadevnim predpisom držav s sodobnim cestnim omrežjem, vendar se ne moremo strinjati z nekaterimi radikalnimi odredbami, posebno kar se tiče industrijskih zgradb in njihovih dovoznih cest. Povsem nevzdržen se nam zdi predpis, da bi morale biti v vsakem primeru industrijske naprave oddaljene od cestišča najmanj 50 m. Zlasti še pogrešamo določilo, ki bi dovoljevalo v upravičenih primerih skrajšanje te razdalje z ozirom na terenske prilike. Ne zde se nam umestne določbe, po katerih bi morala znašati dolžina dovozne ceste k industrijskim napravam vsaj 50 m, ter da se morajo te ceste prilagoditi novim predpisom že v roku enega leta.

Kar se tiče uredbe o pobiranju denarnih kazni za prekrške predpisov uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, pa je treba imeti pomisleke proti tistim določbam, ki dajejo cestnim nadzornikom in cestarjem pravico kaznovanja za manjše prestopke brez pravne pritožbe.

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

Kongres knjigarjev

Razen obrtniškega je zboroval zdaj v Berlinu še mednarodni kongres knjigarjev in založnikov. Udeležujejo se kongresa tudi jugoslovanski zastopniki stroke, ki jih najbolj zanimajo avtorske pravice in vprašanje honorarjev za prevode iz tujih literatur.

Ker je v Jugoslaviji trg premajhen in ne izide nobeno delo v velikih nakladah, so naši knjigarji in založniki proti kulturni avtarkiji, ker tudi ne želimo zapreti vrata za tuje leposlovje. Za male naklade prevodov pa so avtorski honorarji tuje znatno pretirani. Naša delegacija bo zahtevala predvsem znižanje teh honorarjev.

Ob pripravah za kongres se je poudarila tudi potreba za ustanovitev moderne strokovne organizacije in knjigarske šole v Jugoslaviji, da bi knjigarne spet pritegnile nase z akvizicijo uničeni promet in zalaganje knjig.

Turistična konferenca v Gorici

V dneh trgovskega kongresa v Ljubljani se je v Gorici sestala jugoslovanska turistična delegacija z italijansko delegacijo na posvetovanje o zboljšanju tujsko-prometnih zvez. Prisostvoval je italijanski vodja zavoda za pospeševanje turizma, iz posebnega zanimanja za Slovenijo pa se mora sklepati, da se obeta iz Italije največji obisk naši banovini oz. da Italijani ne bodo pospeševali prometa Dalmacije. Udeleženci so skupno obiskali tudi Trst, Brione in Reko.

Širite »Trgovski list«!

Zunanja trgovina

Nadaljevanje nemško-češkoslovaških trgovinskih pogajanj, ki so bila prekinjena pred tremi tedni, se je zdaj pričelo v Berlinu. Vprašanja avstrijskih dolgov ne bodo razpravljali, ker se Češkoslovaška strinja z ostalimi upniškimi državami in ne želi tega vprašanja posebej obravnavati z Rajhnom.

Češkoslovaški izvoz sladkorja. V času od 1. septembra 1937. pa do 31. maja t. l. je CSR v okviru določene kontingenta 3.230.000 q izvozila vsega 2.454.519,95 q sladkorja, kar predstavlja višek 11.119 stotov v primeri z minulo kampanjo. Sladkor izvažajo CSR v evropske države, azijske države, v Afriko in Ameriko. Kar se tiče Evrope, gre češkoslovaški sladkor v glavnem čez Trst. Promet čez Hamburg je bil letos v primeri s prejšnjim razdobjem manjši za 29.105 q.

Italija bo potrebovala večje količine naše železne rude. Pred združitvijo Avstrije z Nemčijo je Italija kupovala velike količine železne rude v Avstriji. Ko pa je zdaj Nemčija prepovedala vsak izvoz železne rude iz Avstrije, je Italija tako izgubila avstrijsko železno rudod. Podoba je, da bo Italija v kratkem začela razgovore z našimi merodajnimi činitelji, da bo Jugoslavija odobrila posebne kontingente železne rude za potrebe italijanske industrije, kot je to odobrila za Madžarsko, Češkoslovaško in Romunijo.

Zmanjšanje izvoza italijanskih avtomobilov. V štirih mesecih je Italija izvozila 6.067 voz v vrednosti 71.221.000 lir proti 10.901 voz v vrednosti 250.836.000 lir v istem času 1937. l.

Nemška zunanja trgovina je bila v maju za 50 milijonov RM pasivna (sama stara Nemčija za 28). Uvoz je dosegel 516 (aprila 477), izvoz 466 (451).

Zaradi nemškega avtomobilskega dumpinga predlaga angleško industrijsko društvo uvedbo obrambne carine. Samo v zadnjih 4 mesecih je bil uvoz nemških vozov večji ko lani celo leto.

V primeri s prvim trimesečjem 1937. znaša svetovna proizvodnja kovine v prvem trimesečju 1938. za žveplo 94,6%, za baker 88%, za cink 107% in za jeklo 97%. Glede proizvodnje je narasel torej samo cink, a glede povprečnih cen so upadle vse navedene kovine, in sicer žveplo za 54%, baker za 66%, cink za 55% in jeklo za 74%. Zaloge teh kovin koncem marca 1938. so znašale v tonah: žveplo 142.400

(124.300); baker 490.100 (427.500); cink 127.800 (79.300); jeklo 27.600 (26.100).

Povečanje nemške proizvodnje jekla. Prve štiri mesece 1938. je znašala nemška proizvodnja surovega jekla 730 milijonov (dnevno 72.962) ton proti 6'29 (62.906) ton v prvih štirih mesecih 1937. Letos

mora industrija jekla v Nemčiji pridobiti okoli 22 milijonov surovega jekla.

Povečanje zaloge bakra. Maja so se povečale zaloge raf. bakra za 12.700 ton na 554.350 ton. Svetovna poraba je v maju znesla 137.000 ton, a samo v Ameriških Združenih državah 28.000 ton.

Industrializacija Balkana

Prodiranje tujega kapitala na Balkan je prešlo z nepričakovano močno nemško ofenzivo v novo, vidnejšo fazo. Po angleškem posojilu Turčiji se najavlja obisk angleško-francoske trgovinske misije balkanskim državam. Ta obisk naj bi bil uvod za večji poseg in nove investicije tujega kapitala tako v zasebno industrijo ko v državna javna dela. Angleška javnost kaže veliko zanimanje za ta razvoj na Balkanu in tudi tisk posveča dosti prostora našim gospodarskim razmeram. »Trg. list« bo kakor doslej redno poročal o tem zanimanju in v tem namenu objavljamo sledeči pregled o balk. industriji.

Nagli razvoj industrij je bil najbolj značilna poteza balkanskih dežel v zadnjem desetletju. Ta naraščajoča industrializacija se kaže na vsem Balkanu, samo obseg je različen, skladno z razpoložljivimi sredstvi. Tako je bil napredek največji v Jugoslaviji, Romuniji in Grčiji, kjer so razmere ugodne za ta razvoj, in najmanjši v Bolgarski, ki nima naravnih zakladov. Kolikšen je bil napredek, lahko pokažemo s primerjavo evropske in balkanske industrije. V desetletju 1927 do 1937 so napredovale industrije v vsej Evropi za 16%, na Balkanu za 40%. Delež te industrije v vseevropaki se je s tem dvignil od 2 samo na 2 in pol odstotka, pomeni pa več za bodočnost.

Povod za hitro naraščanje industrij je bila kmetijska kriza, v kateri te dežele niso mogle več kupovati svojih potrebščin v inozemstvu. Začele so proizvajati

potrebne, zlasti tekstilne izdelke, doma. Mogoče bodo nekoč tudi izvažale te izdelke, toda zdaj to še ni važno, gotovo pa ta produkcija že zdaj vpliva tudi na angleški izvoz.

Vobče balkanske industrije še niso dovolj razvite, da bi imele velik vpliv na količino uvoza, vendar moramo v doglednem času pričakovati, da se za nekatere izdelke osamosvojijo. Razen tekstilne se je posebno razvila tudi živilska industrija, toda te industrije so zelo raznovrstne. Romunija ima sladkorne tovarne, mline, pivovarne, destilacije, milarne in svečarne, vžigalične tvornice, pohištvene, papirne in steklarske obrte. V Grčiji se je razvila posebno predilna in tkalska industrija, močno pa tudi cementna, ki že krije domačo porabo, izdelava umetnih gnojil, usnja in papirja. Grčija ima doslej približno 80 tisoč industrijskih obratov. Jugoslavija ima med raznimi svojimi industrijami tudi ladjedelnice in si bo kmalu ustvarila lastno topilno industrijo. Tudi Bolgarska je že lepo napredovala, izdeluje tudi cement, pivo, podplatno usnje, vreče iz jute in pralno milo.

Vse dežele ovira nedostajanje potrebnih surovin za nekatere industrije. Verjetno je pa, da se bo kljub temu balkanska industrija v prihodnjih letih še močno razmahnila. Seveda moramo poudariti, da so neke meje za industrijski napredek, določene po krajevnih pogojih.

(Iz revije »Great Britain and the East«.)

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode v letu 1937.

Omenjene Združene papirnice so lansko leto zaključile z zneskom 66'6 milij. din proti 58'1 v l. 1936.

Proizvodnja teh tvornic je znašala lani 903 vagonov raznega papirja, 550 celuloze in 193 lesovine, ki služi za izdelavo celuloze. V poslovnem poročilu naglašajo upravni odbor hitri porast cene celuloze, čemur je iskati vzroka v velikem povpraševanju po celulozi za potrebe oboroževanja in za oblačilno industrijo. Poraba papirja se ni povečala, temveč so samo trgovci pohiteli z večjimi naročili, da si povečajo zaloge in je zato ta visoka konjunktura samo prehodnega značaja.

Vrednost surovin, polizdelkov in izdelanega blaga se je malo spremenila in je znašala l. 1936. 10'8, leta 1937. 10'9 milijona din. Stavka, ki je trajala do 7. marca 1937 je precej prizadela povoljno izkoriščanje konjunktura.

Dobiček je bil naslednji: l. 1935. 11'8 milij. din, 1936. 10'8, 1937. 10'9 milij. din. Od tega je odpadlo na dividende 1 milijon dinarjev.

Stanje zaposlenosti

Poročilo OUZD za mesec april

Napredek delavske zaposlenosti v aprilu 1938 znaša 6522 delavcev ali +7'28%. Zaposlenost je napredovala zlasti v gozdno-žagarski za 1358 delavcev, v stavbeni za 826 del., v tekstilni industriji za 666 del., v pridelovanju lesa za 479 del., pri občinskih delih za 402. Padec zaposlenosti izkazuje samo pet industrij.

Sezijski napredek delavske zaposlenosti znaša v tem mesecu 3830 delavcev. Vprvi vrsti je na-

predovala stavbena industrija z mesečnim prirastkom 2659 delavcev, zemeljske industrije 714, gradnje železnic, cest in vodnih (javnih del) 239 delavcev, oblačilna industrija 205 itd. Vidnejši sezijski padec izkazuje le dve industriji, in sicer: gozdno-žagarska 116 delavcev in trgovina 106 delavcev.

Povprečno število zav. delavcev je bilo v aprilu 1938. za: poljedelstvo 590, javni promet 613, zasebna prometna podjetja 1018, rudarstvo 30, industrija kamenja in zemlje 5025, kovinsko industrijo 7737, ind. prevoznih sredstev 451, kemično industrijo 2333, proizvodnje sile itd. 509, tekstilno industrijo 16.299, industrijo papirja 1874, industrijo kože in gume 2252, predelovanje kože in njenih sur. 3166, gozdno-žagarsko industrijo 7963, predelovanje lesa — rezbarstvo 4114, industrijo hrane in pijače 3764, tobačno ind. 822, gostilne, kavarne, krčme itd. 3091, oblačilno industrijo 5317, dela železnice, cest itd. 2767, dela nad zemljo 6079, za grafično industrijo 1223, v higieni 1981, v občinskih obratih 2577, v trgovini 3437, denarnih in zavarovalnih zavodih itd. 538, gledališčih, svobodnih poklicih, razno 1304, hišna služničad 9273. Skupaj 96.147.

Dobave - licitacije

Za zidavo carinarnice v Mariboru razpisuje mestno poglavarstvo II. javno licitacijo na dan 13. julija ob 11. uri v gradbenem uradu, Frančiškanska ulica 8/I. Proračun za vsa dela znaša din 5.298.755'91.

Za preložitve banovinske ceste Podvin—Lesce razpisuje banska uprava I. javno pismo licitacijo na 15. julij ob 11. v oddelku za modernizacijo cest. Bleiweisova 3/I. Znesek din 8.936.978'19.

Dobavo avtomobilskih obrobov razpisuje mestna občina v Ljubljani, litoželeznih armatur in cevi za št. Vid pa banska uprava in občina Koroška Bela dobavo cementnih cevi.

Štab mornarice kralj. Jugoslavije v Zemunu razpisuje na dan 12. julija licitacijo za dobavo Dieseldinamo agregata.

Dne 4. julija bo pri Vojnotehničnem zavodu v Harijevu pri Skoplju licitacija za dobavo raznega lesa in drv; 7. julija raznih trakov in vate.

Dne 2. julija se vrši pri ekonom. odd. gen. direkcije drž. železnic v Beogradu licitacija za dobavo večje množine čevljev, šivanih jermenčkov in pogonskih jermen.

Dne 5. julija bo pri Direkciji drž. rud. podjetij v Sarajevu licitacija za dobavo raznega šamotnega materiala.

Dne 11. julija bo pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu licitacija za nabavo manesmanovih cevi.

Dne 12. julija bo pri avtomobilskem polku IV. armijske oblasti v Zagrebu licitacija za nabavo 35.000 kg mešanice bencin-spirita.

Ofertne licitacije za dobavo ovsa bodo 11. julija v intendanturi divizijske oblasti v Zagrebu; dne 14. julija v Ljubljani in dne 16. julija v Osijeku.

Dne 14. julija bo pri Vojno-sanitetskem zavodu v Zemunu licitacija za dobavo raznega materiala za blazine in posteljnjake; dne 13. julija za dobavo lanenega platna.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Doma in po svetu

Danes so v Ljubljani pokopali uglednega stavbenega inž. Frana Dedeka. Naj v miru počiva.

Dr. Zenkl je bil z veliko večino znova izvoljen za župana Prage.

80 ladij spremlja angleškega kralja na poti v Francijo.

V Mariboru se je ustanovila pod županovim predstvom posebna zadruška, ki bo s pomočjo že odobrenega posojila postavila stadion.

Včeraj sta pripluli v Boko Katorsko dve francoski križarki, ki so ju oficijalno sprejeli z 21 strel. Cez nekaj dni odpotujeta v Split.

Nemškimi upokojencem v naši državi je bilo sporočeno, da ne bodo več prejeli pokojnin, ker se te ne izplačujejo v inozemstvo. Morali se bodo torej preseliti ali pa izgube penzije.

Združene opekarne na Viču v plamenih. Davi ob 4. uri je na Viču izbruhnil v Združenih opekarinah ogromen požar, ki je zajel vse objekte. Na mestu so biti takoj poklicni in prostovoljni gasilci, ter gasilci z Brda in Kozarij. Požar so skušali omejiti. Ob 5. je prispel na mesto požara župan g. dr. J. Adlešič. Škoda znaša okrog dva milijona.

Promet potnikov na naših železnicah v aprilu. Skupni promet potnikov na naših železnicah v aprilu je znašal 4.483.775 proti 3.968.352 v istem mesecu 1937. l. Povečal se je v primeri z lani za 13.09%. Po razredih je razdelitev naslednja: na I. razred odpade 1136, na II. 76.157 in na III. 2.846.398 potnikov. Ostanek 1.520.373 je razdeljen na režijske karte (540.945), na znižane karte (872.126) in brezplačne vojaške karte 146.292.

Prepoved izvoza življenjskih potrebščin iz Avstrije. Minister gospodarstva Nemčije je sporazumno z ministrom za prehrano izdal novo uredbu o blagovnem prometu za Avstrijo, s katero se razveljavljajo določeni predpisi od meseca marca. Po novi uredbi se dovoljuje izvoz proizvodov za prehrano in poljedelstvo samo po pismenem odobrenju določenega kontrolnega urada. Odobrenje je potrebno tudi za življenjske potrebščine za potniški promet v vrednosti še od 5 RM dalje. V obmejnem prometu je dovoljen izvoz življenjskih potrebščin samo v vrednosti do 3 RM.

Razdelitev nagrad na Mednarodni obrtni razstavi v Berlinu. Žirija Mednarodne obrtne razstave je izdala odločitev o razdelitvi nagrad: 61 velikih državnih in častnih nagrad in 600 razstavnih kolajn. Od velikih nagrad so dobile: Nemčija 9, Italija 4, Poljska 4, Jugoslavija 2, Bolgarija 2, Grčija 2, Romunija 1 itd. Pri podelitvi razstavnih kolajn in diplom je seveda Nemčija na prvem mestu kot najmočnejša po svoji udeležbi na razstavi. Slede Italija, Češkoslovaška, Madžarska, Poljska, Danska, Francija, Jugoslavija itd. Od nemških velikih nagrad je bila Hitlerjeva nagrada prisojena Danski, Göringova Švici, dr. Leya Italiji, ministra Funka Japonski. Za podelitev nagrad je bil ocenjen celokupen uspeh posameznih držav.

Vlak Olimpijanexpres je padel v reko na ameriški zapadni progi pri postaji Chester. Mrtvih je 60 oseb, 80 ranjenih.

V Berlinu se je začel kongres mednarodne zveze za turistiko. Na kongresu je zastopanih 60 tujih turističnih organizacij.

Tovarna za elektrolizo bakra v Boru se odpre 3. julija, ker so bile francoski borski družbi naknadno dovoljene carinske olajšave za uvoz strojev te važne industrije. Slovesne otvoritve se udeležijo predsednik vlade dr. Stojadinović v družbi gospodarskih ministrov.

Moderne krošnje peči za predelavo rude s pomočjo koksa si postavi v Varešu združena državna podjetja Zenica, Vareš, Breza in Ljubija. Pridelovalo se bo po Renovu metodi surove železo za izvoz, kot stranski proizvod pa tudi bencol in toluol, ki smo jih doslej morali uvažati.

Sipad se je odločil za kemično predelavo lesa, predvsem za fagocelulozo in železniške prage iz bukovine. Nova impregnacija bo 10 dinarjev cenejša za prag.

Novo industrije v Pančevu. Mesto Pančevo kot veliko predmestje Beograda se vse bolj industrializira. Pančevo bo letos dobilo tri nove tvornice in sicer tvornico za bombažno predivo in nit, tvornico bate in zavojnega blaga in tvornico kozmetičnih pripravov in sanitetskih instrumentov.

Rafinerija bakra v Boru. Koncem junija bo začela z delom rafinerija bakra v Boru, last francoskega društva Borskih rudnikov. Kapaciteta bo znašala letno 12.000 ton elektrolitičnega bakra. Ta izdelan baker bo služil samo za domače državne potrebe. Svečani otvoritvi bo prisostvoval tudi ministrski predsednik dr. Stojadinović s člani vlade.

Zagonetno umorjen. Na cesti med Cerkljami in Mostami je bil v nedeljo zvečer v Nasovčah pri Komendi zahrbtno napaden in ustreljen 35letni prekopčevalec z deželnimi pridelki in skladiščnik tvrdke Westen, Jožko Vidali, iz znane mengeške rodbine. Podoba je, da je postal žrtev maščevanja.

Smrtna nezgoda pismonoše. V nedeljo dopoldne se je v Trzinu smrtno ponesrečil poštni uslužbenec Janko Lani z Vodovodne ceste v Ljubljani. Postal je žrtev prometne nezgode, pri kateri ga je podrl avto. Težko ranjen je v bolnišnici poškodbam podlegel. Zapušča ženo Josipino in štiri otroke, od katerih je najmlajši star komaj nekaj mesecev.

Italijani se zanimajo za gradnjo naših cest

V zvezi z gradnjo cest v naši državi se italijanska gradbena industrija zelo zanima za program gradnje novih cest pri nas. Nekoliko italijanskih gradbenih podjetij je želelo napraviti konzorcije z našimi tvrdkami za gradnjo novih cest pri nas. Po mnenju Italijanov naša podjetja nimajo še zadostnih izkušenj v gradnji modernih cest. Zato mislijo, da bi bilo najbolje, da se ustanove konzorciji med našimi in njihovimi tvrdkami. V tem primeru bi dali Italijani vse tehnične naprave, ki so potrebne za gradnjo modernih cest, kakor tudi strokovno osebje. Najbolj se zanima za gradnjo naših cest tvrdka Puricelli, ki pa bi gradila samo ceste vsaj v dolžini 500 km. Možno je, da bo ta tvrdka gradila cesto Zagreb—Beograd.

Radio Ljubljana

Četrtek 23. junija. 12.00: Operni odlomki (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Operni napevi (Radijski orkester) — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Zakaj pojdemo v Prago (Engelb. Gangl) — 20.00: Kresna noč čudna moč! — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Kresna noč (Koncert Radijskega orkestra) — Konec ob 23. uri.

Petek 24. junija. 12.00: Slovenski biseri (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert Radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Plošče — 18.40: Na počitnice — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Doba naše gotike (Željko Jirušek) — 19.50: Zanimivosti (Mirko Javornik) — 20.00: Vesel večer (Igra Radijski orkester) — 21.00: Koncert komornega tria (J. Gregorc, V. Sušteršič in H. Svetel) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.30: Angleške plošče — Konec ob 23. uri.